

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Богомил Борисов Манов, преподавател в катедра „Финанси и счетоводство“ на ПУ „Паисий Хилендарски“, гр. Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.8. Икономика

докторска програма: Икономика и управление (индустрия)

Автор: Петър Атанасов Атанасов

Тема: Управление на финансите на индустриалната фирма (на примера на фармацевтичната индустрия в България)

Научни ръководители: проф. д-р Богомил Борисов Манов и доц. д-р Станимир Иванов Кабаиванов – ПУ „Паисий Хилендарски“ (ПУ).

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със Заповед № Рзз – 1103/20.03.2017 г. на Ректора на ПУ съм определен за член на научно жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Управление на финансите на индустриалната фирма (на примера на фармацевтичната индустрия в България) за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование - 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление - 3.8. Икономика, докторска програма - Икономика и управление (индустрия).

Автор на дисертационния труд е Петър Атанасов Атанасов – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Финанси и счетоводство“ с научни ръководители проф. д-р Богомил Борисов Манов и доц. д-р Станимир Кабаиванов.

Представеният от докторанта Петър Атанасов комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. Докторантът е приложил 3 броя публикации, които са посветени на конкретни проблеми от дисертационния труд.

Докторантът Петър Атанасов работи като асистент във ФИСН на ПУ от месец октомври 2012 г. Притежава сравнително богат практически опит в сферата на финансите, показателно за което е работата му като валутен дилър за период от около една година във ФБК „ВиВеста“, кредитен инспектор в SG Експресбанк – клон Пловдив, за период от 4 години и 4 месеца, и във Инвестиционен посредник „КАРОЛ“ АД като финансов консултант и ръководител офис в гр. Пловдив за период от 6 години и 9 месеца.

2. Актуалност на тематиката

Страната ни вече е в капана на демографска криза, която в някои отношения придобива характер и на катастрофа. За период от около 30 години населението намаля с около два милиона души и силно влоши демографската си структура. Увеличи се относителния дял на възрастното население и на това с нисък или никакъв образователен ценз. На този фон констатираме развитие с бързи темпове на фармацевтичната промишленост, при това, в условията на засилваща се вътрешна и международна конкуренция и отсъстваща протекционистична политика от страна на държавата. Всичко това провокира по-задълбоченото изследване на възможностите за противодействие на негативните демографски тенденции с потенциала за развитие на фармацевтичната индустрия. В центъра на това развитие са нейните финанси, което прави дисертационната тема актуална и обществено значима.

3. Познаване на проблема

Докторантът познава задълбочено същността, характерните особености и проблемите на фармацевтичната промишленост, както и проблемите на организацията и управлението на нейните финанси. Запознат е в достатъчно добра степен с регламентациите и авторите работещи по тези проблеми. Доказателство за това са цитираните 124 литературни и нормативни източници в дисертацията, от които: 39 на кирилица, 58 на латиница и 27 уеб сайта .

4. Методика на изследването

В дисертационния труд са използвани описателен (дискриптивен) метод, който е преобладаващ, методите на анализ и синтез, метод на наблюдението и експертен метод. Освен това, в работата си дипломанта е използвал следните софтуерните продукти: Microsoft Excel, Crystal Ball, Maple, MatLab и SPSS. Преобладаващата част от резултатите от изследването са онагледени с таблици, фигури и схеми.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е в обем от 163 стандартни компютърни страници и се състои от увод, три глави и заключение. Структурата и съдържанието му съответстват на предварително поставените от автора цели и задачи. Първа глава е посветена на особеностите в управлението на финансите на фирмите от фармацевтичната индустрия. Извършеният анализ в глава втора на фармацевтичната индустрия у нас, както и предложеният модел в глава трета за оценка на финансовата ефективност на фармацевтичната иновация, дават основание на докторанта да потвърди и двете хипотези. С това той потвърждава и основната си изследователска теза. Използваният материал е достатъчен и достоверен за тази разработка.

Налице са и следните научни и научно-приложни достижения:

а) анализирана е в дълбочина връзката между отделните източници на финансиране и равнище на риск, присъщо на всеки един от тях. Това е съществена предпоставка за повиша-

ване на управленската ефективност при вземането на решения за избор и оптимизация на капиталовата и в по-широк план на финансова структура на фирмите.

б) обоснован е подход за установяване параметрите на промяната в ценовата тежест на оригинални и генерични лекарства на конкретен пазар;

в) аргументиран е комплекс от препоръки за повишаване на ефективността на финансовото управление на фирмите от фармацевтичната индустрия;

г) обосновани са възможности за създаване на специализирани дружества, които да осигуряват финансиране на фирми с производство на генерични лекарства да развиват нови продукти, без това съществено да променя рисковия профил на фирмата майка.

Посочените приноси са съществени и дават възможност за повишаване ефективността на управление на фирмите от фармацевтиката.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантът е представил три самостоятелни публикации, които са във връзка с дисертацията. Това са един доклад и две статии.

Бих му препоръчал в бъдещата си научна дейност да води повече дискусия с останалите автори и да засили публикационната си активност. Крайно време е да започне публикации и участия в научни форуми в чужбина.

7. Автореферат

Представеният автореферат отразява най-съществените моменти от дисертационния труд и дава възможност за сравнително лесно и бързо запознаване с достиженията на докторанта.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Считам, че в бъдеще докторанта трябва да продължи изследванията си, като разшири сферата и включи и останалите отрасли и дейности в икономиката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Посоченото до тук ми дава основание, убедено да определя своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор'* на Петър Атанасов Атанасов – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Финанси и счетоводство“ в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма: Икономика и управление (индустрия).

Гр. София, 06.04. 2017 г.

Изготвил становището: .....

(проф. д-р Богомил Манов)